

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Procopciuc Angela în comun cu inculpatul, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 iulie 2022, în cauza penală privind-l pe

SARMANIUC Mihail XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.07.2020 - 21.10.2020;

Instanța de apel: 10.11.2020 – 19.07.2022;

Instanța de recurs: 10.10.2022– 14.12.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 21 octombrie 2020, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364^l Cod de procedură penală* Sarmaniuic Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 4 (patru) ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport;

- art. 266 Cod penal, la 1 (un) an închisoare.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Sarmaniuic Mihail pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) ani și 5 (cinci) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei sub formă de închisoare aplicată lui Sarmaniuic Mihail pe termen de probă de 4 (patru) ani, dacă el nu va săvârși o nouă infracțiune, îndreptățind prin comportare exemplară încrederea ce i s-a acordat.

În temeiul art. 90 alin. (6) Cod penal, Sarmaniuic Mihail a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Instanța de fond s-a expus asupra corpurilor delictive pe cauza penală dată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Sarmaniuc Mihail la data de 23.03.2020 aproximativ la ora 03:25, conducând automobilul de model „Volvo S 60” cu n/î XXXXX, deplasându-se pe XXXXX din XXXXX în preajma imobilului XXXXX, încălcând prevederile pct. 45 subpct.1) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră”, pct. 45 subpct. 2) al RCR, conform căruia „în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, la un moment dat a pierdut controlul asupra volanului automobilului, astfel automobilul a părăsit suprafața părții carosabile după direcția de deplasare a automobilului, după care s-a lovit în gardul gospodăriei de pe XXXXX. În urma accidentului rutier, a avut de suferit pasagerul automobilului Jurjiu Igor, care se afla pe scaunul de pasageri din față. Conform raportului de expertiză judiciară medico-legală nr.202010D0268 din 17.06.2020 victimei i-au fost cauzate vătămări corporale **GRAVE**, periculoase pentru viața sub formă de traumă cranio-cerebrală deschisă manifestată prin fractură liniară a osului temporal pe stânga; hemoragie subarahnoidiană în zonele occipital și bazal, mastoidă, postraumatică stânga, contuzie cerebrală; excoriație a pavilionului urechii stângi.

Astfel prin acțiunile sale *Sarmaniuc Mihail* a săvârșit infracțiunea prevăzută de *art. 264 alin.(3) lit. a) Cod penal* „*încălcarea regulilor de securitatea circulației de către o persoană care conducea mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății*”.

Tot el, după comiterea accidentului rutier menționat, având scopul de a se eschiva de la răspundere, încălcând prevederile pct.12 al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia, ”conducătorul de vehicul implicat într-un accident în traficul rutier este obligat: să acorde primul ajutor, să cheme ambulanța în cazul în care în accident au fost cauzate traumatisme persoanelor, iar dacă acesta nu este posibil sau în cazurile de urgență să asigure transportarea persoanei traumatizate la cea mai apropiată unitate medicală; să anunțe despre accident poliția și să rămână pe loc până la sosirea lucrătorilor de poliție”, a ignorat acordarea primului ajutor victimei și fără a chema ambulanța sau a anunța poliția despre accident, a părăsit locul accidentului rutier, plecând într-o direcție necunoscută.

Astfel prin acțiunile sale *Sarmaniuc Mihail* a săvârșit infracțiunea prevăzută de *art. 266 Cod penal*–„*părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă acesta a provocat urmările indicate la art. 264 alin.(3) lit. a) și (5) Cod penal*”.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatele Melnic Oxana și Procopciuc Angela în interesele inculpatului și de procuror, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoriei Bălți.

3.1 Procurorul în cererea de apel a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut culpabil în comiterea infracțiunilor prevăzute de

- art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, închisoare pe termen de 4 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport;

- art. 266 Cod penal, închisoare pe termen de 1 an.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul de infracțiuni să-i fie stabilită pedeapsa definitivă prin cumularea parțială a pedepselor aplicate, stabilindu-i lui Sarmaniu Mihail pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 4 ani 5 luni în penitenciar de tip semiînchis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În rest sentința de menținut fără modificări.

În motivarea apelului s-a indicat faptul că nu contestă calificarea acțiunilor inculpatului, deoarece cauza penală în privința lui Sarmaniu Mihail a fost examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, adică conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, însă, consideră că instanța de fond la aplicarea pedepsei greșit a ajuns la concluzia aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece nu a luat în considerație gravitatea faptei comisă de inculpat, consecințele grave ale infracțiunii, că la momentul actual astfel de infracțiuni comise au o rezonanță sporită în societate și aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal în cazul dat contravine prevederilor art. 75 și 61 alin. (2) Cod penal.

3.2 Avocata Melnic Oxana în apelul său a solicitat casarea parțială a sentinței și adoptarea unei hotărâri noi prin care lui Sarmaniu Mihail să-i fie stabilită pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. 8 Cod de procedură penală cu calcularea pentru art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal din limita minimă de pedeapsă de 3 ani, cu stabilirea termenului de închisoare prin prisma art. 90 Cod penal de 1 an de zile; pentru art. 266 să-i fie stabilită pedeapsă prin prisma art. 87 Cod penal, fie să fie dispusă executarea separată a pedepselor penale pentru art. 266 Cod penal- muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea apelului s-a indicat faptul că nu este de acord cu sentința în latura aplicării pedepsei, considerând-o prea aspră raportată la circumstanțele cauzei și la norma în materie care permitea aplicarea unei pedepsei mai blânde.

În partea descriptivă a sentinței nu se regăsește motivarea aplicării pedepsei de 4 ani închisoare pentru infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) și de 1 an închisoare pentru art. 266 Cod penal prin prisma cumulului de circumstanțe reținute la materialele cauzei.

La caz, instanța urma să țină cont de principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale. Astfel, la aplicarea legii penale urmează să se țină cont de

caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Apelanta considera că instanța de fond nu a aplicat în mod corect dispozițiile legale ce țin de individualizarea pedepsei penale. Astfel, cu trimitere la art. 264 alin. (3) lit. a) a aplicat pedeapsa cu închisoarea de 4 ani, cu suspendarea prin prisma art. 90 Cod penal și în temeiul art. 266 Cod din alternativele pedepselor și anume amendă, muncă și închisoare a aplicat cea mai gravă - închisoare, necătînd la faptul că s-a reținut un cumul de circumstanțe atenuante.

Din motivele supra invocate, soluția instanței de fond o consideră incorectă și prea aspră, fără a fi coroborată cu circumstanțele constatate la speță și normele în materie cu privire la individualizarea răspunderii penale și pedepsei penal.

3.3 Avocata Procopciuc Angela în apel a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului pentru prima instanță și dispunerea unei noi soluții prin care lui Sarmaniu Mihail să-i fie stabilită:

- pe art. 264 alin. (3) Cod penal - închisoare pe termen de 2 ani fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport;

- pe art. 266 Cod penal- închisoare pe termen de 3 luni.

Conform art. 84 Cod penal pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial de pedepse, - 2 ani și 1 lună închisoare fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În temeiul art. 90 Cod penal a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei penale sub formă de închisoare, stabilind un termen de probă de 1 an. În rest sentința să fie menținută fără modificări.

În motivarea apelului se indica că, constatând vinovăția conform art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, instanța de judecată nu a exclus din 3 ani partea de care beneficiază inculpatul cu 1/3, adică de la 2 ani- la 4 ani 3 luni, dar a aplicat 4 ani închisoare, ce constituie o pedeapsă cât mai maximal posibilă, dar nu cât mai minim posibilă- 2 ani. Aceeași neechitate a comis instanța și la aplicarea pedepsei pe art. 266 Cod penal, care ar fi posibil de la 2 luni- 1 an 4 luni, dar a stabilit 1 an.

Aprecierea pedepsei cât mai aproape de minimul prevăzut de legea penală sau de maximul sancțiunii aplicate, urmează să fie apreciată de instanța, iar orice agravare urma a fi motivată de judecată. Lipsa acestor motivații denotă despre încălcarea dreptului la un proces echitabil și principiului de acces la justiție, prevăzut de art.6 CEDO.

La fel, aplicând pedeapsa cea mai gravă - 1 an închisoare, instanța a încălcat dreptul la un proces echitabil, deoarece nu a motivat suficient de ce a aplicat cea mai gravă pedeapsă din rândul celor alternative prevăzute.

Apărarea consideră că constatarea cumulului de circumstanțe ce au dat temei instanței de fond de aplicare a art. 90 Cod penal nu a fost combătut prin apelul procurorului, nici nu s-au prezentat probe ce ar combate concluziile primei instanțe,

deci, nu sunt temei pentru admiterea acestui apel și aplicarea unei pedepsei mai grave decât a stabilit prima instanță.

În situația în care procurorul nu invocă, iar instanța de apel nu dispune de alte circumstanțe decât de cele stabilite de prima instanță, nu poate fi admis apelul procurorului în privința inculpatului, iar prin pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a acestuia la o pedeapsă penală fără aplicarea art. 90 Cod penal ar constitui o eroare de drept și încălcare a dreptului la un proces echitabil, stabilit de art. 6 CEDO.

Drepturile fundamentale ale inculpatului prevăzute de art. 6 alin. 1 CEDO privind lipsa de imparțialitate a procurorului cât și a prevederilor art. 2 Protocolul nr. 4 CEDO privind libera circulație, au fost încălcate la etapa judecării cauzei în fond, prin sentința din 21 octombrie 2020, atunci când a fost aleasă măsura preventivă-declarația de nepărsire a localității până la devenirea definitive a sentinței.

Astfel, prin ordonanța procurorului din 04.09.2020 a fost aleasă măsura preventivă menționată supra pe termen de 60 zile conform art. 178 Cod de procedură penală. Termenul măsurii preventive aleasă de procuror la 04.09.2020 a expirat la 04.11.2020, ori instanța de judecată putea să prelungească prin sentința din 21.10.2020 numai pe termen de până la 60 zile.

Însă, prin soluția instanței de judecată de aplicare din nou a măsurii preventive declarația de nepărsire a localității până la devenire definitivă a sentinței, se încalcă dreptul fundamental la libera circulație prevăzut de art. 2 Protocolul 4 adițional CEDO, deoarece instanța nu stabilește un termen definit până la 60 zile, stipulat de lege, conform art. 187 alin. (3) Cod de procedură penală, astfel, nu a dispus o durată concretă în limitele celei legale, iar nedeterminarea acestui termen nu numai că încalcă prevederile legale de până la 60 zile, acestea fiind expirate la 21.12.2020, dar și încalcă dreptul fundamental al inculpatului la libera circulație deja peste 90 zile.

Prin sentința din 21 octombrie 2020 nu s-a stabilit prelungirea termenului măsurii preventive aleasă de procuror la 04.09.2020, care expirase la 04.11.2020, cu cel mult până la 04.01.2021, termen care la momentul judecării cauzei în apel a expirat și deci, corespunzător art. 195 alin. (5) Cod de procedură penală a decăzut de drept, iar alegerea din nou a aceeași măsuri preventive contravine alin. 3 din prezenta normă.

Apărarea invocă că restabilirea acestui drept în instanța de apel poate avea loc doar prin anularea sentinței instanței de fond în partea invocată, dar și prin aplicarea art. 385 Cod de procedură penală menționat mai sus, astfel încât, aceste încălcări au afectat grav drepturile inculpatului ce derivă din calitatea procesuală a sa, iar instanța urma să examineze posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept compensare pentru aceste încălcări.

În cazul lui Sarmaniuc Mihail este prezent un cumulul de circumstanțe atenuante constatate, deci, prevederile art. 79 Cod penal pot fi aplicate și pedeapsa complementară, anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, urmează să nu fie aplicată.

La judecarea fondului cauzei au fost constatate un ansamblu de circumstanțe atenuante, care urmau a fi luate în considerație la aplicarea minimului sau maximului pedepsei în limita prevăzută de norma încriminată.

Pedeapsa complementară obligatorie aplicată lui Sarmaniu Mihail, anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, poate să nu fie aplicată de instanță din cumulul de circumstanțe atenuante constatate, dar și având în vedere că inculpatul de profesie este manager de vânzări legată de conducerea mijlocului de transport în vederea obținerii unicii surse de venituri- salariul, dar și având în vedere că are 2 persoane la întreținere inapte de muncă- un copil minor si soția în concediul de îngrijire a copilului.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2022, apelurile avocatei Melnic Oxana în interesele inculpatului și a procurorului, precum și apelul suplimentar al avocatei Procopciuc Angela în interesele inculpatului au fost respinse ca nefondate, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, pedeapsa aplicată lui Sarmaniu Mihail este adecvată și nu contravine prevederilor legii, dat fiind, că sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. a) Codul penal, prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, conform art. 16 Cod penal, se referă la categoria infracțiunilor grave, iar prevederile art. 266 alin. (1) Cod penal, prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, conform art. 16 Cod penal, se referă la categoria infracțiunilor ușoare.

Totodată, s-a apreciat ca legală și întemeiată poziția instanței de fond privind neaplicarea prevederilor art. 79 Cod penal. Astfel, doar în situații excepționale constatate sau alte circumstanțe enumerate la art. 79 alin. (1) Cod penal inculpatului poate să nu fie aplicată de instanță pedeapsa complementară obligatorie, în cauza dată corect a fost stabilit că nu s-au regăsit careva situații excepționale în privința inculpatului pentru a-i fi aplicate prevederile art. 79 Cod penal.

Mai mult ca atât, la solicitarea avocatei Procopciuc Angela a fost admisă cererea acesteia privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, înaintată în cadrul judecării în ordine de apel a cauzei penale cu privire la acuzația adusă lui Sarmaniu Mihail în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (3) și 266 Cod penal. S-a sesizat Curtea Constituțională despre excepția de neconstituționalitate ridicată de avocatei Procopciuc Angela, fiind întrunite condițiile expuse în Hotărârea Curții Constituționale nr. 2, obiectul excepției de neconstituționalitate ridicate fiind art. 79 Cod penal: *(1) Ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activa a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia,*

instanța de judecată poate aplica o pedeapsa sub limita minima, prevăzută de legea penala pentru infracțiunea respectiva, sau una mai blândă de altă categorie, ori poate sa nu aplice pedeapsa complementara obligatorie, în partea expresiei ”poate” din fraza ... instanța de judecata ”poate” aplica o pedeapsa sub limita minima, prevăzută de legea penala pentru infracțiunea respectiva...” si în fraza , ori”...poate să ...” nu aplice pedeapsa complementara obligatorie, sunt în contradicție cu normele constituționale, ce duce la imparțialitatea judecătorului, încălcării drepturilor fundamentale.

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 220g/2021 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 79 alin. (1) Cod penal din 25.11.2021 a fost declarată inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a cuvintelor „poate” din art. 79 alin. (1) Cod penal, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002.

Astfel, de către instanța de fond corect a fost stabilit, că în privința inculpatului urmează a fi aplicată pedeapsa complementară obligatorie– anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Suplimentar, s-a apreciat ca legală și întemeiată poziția instanței de fond în latura ce privește aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal la stabilirea pedepsei inculpatului.

Prin urmare, s-a menționat că instanța de fond reieșind din gradul de pericol social sporit al faptei comise de inculpat, împrejurările și modalitatea de comiterea faptei infracționale, personalitatea inculpatului care este la prima abatere penală, recunoașterea faptei și căința sinceră a acestuia, poziția părții vătămate pe parcursul judecării cauzei, justificat a conchis că corectarea și educarea inculpatului este posibilă fără izolarea acestuia de societate, însă cu stabilirea unui termen de probă la limita maximă prevăzută de lege.

În circumstanțele menționate ale cauzei nu este temei de a considera pedeapsa stabilită inculpatului ca blândă, iar argumentele aduse de procuror în apel în circumstanțele constate pe caz, nu pot servi drept temei pentru agravarea pedepsei inculpatului.

Referitor la aplicarea pedepsei pentru concurs de infracțiuni, instanța de apel a menționat că instanța de fond corect i-a aplicat acestuia pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe termen de 4 ani și 5 luni în penitenciar de tip semiînchis, cu anularea dreptului de a conduce mijloacele de transport.

Deoarece potrivit prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal *dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate, dar pe un termen nu mai mare de 25 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani - pe un termen nu mai mare de 12 ani și 6 luni. În cazul în care persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni*

ușoare și/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră.

Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, la pedeapsa principală aplicată în cazul unui concurs de infracțiuni poate fi adăugată oricare din pedepsele complementare prevăzute la articolele corespunzătoare din Partea specială a prezentului cod, care stabilesc răspunderea pentru infracțiunile de a căror săvârșire persoana a fost declarată vinovată. Pedeapsa complementară stabilită prin cumul total sau parțial, al pedepselor complementare aplicate nu poate depăși termenul sau mărimea maximă prevăzută de Partea generală a prezentului cod pentru această categorie de pedepse.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocata Procopciuc Angela în comun cu inculpatul au atacat-o cu recurs ordinar*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 11) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care cauza penală să fie restituită la rejudecare în instanța de apel.

În motivare recurenta a invocat aceleași motive indicate în cererea de apel, menționând că instanța de apel a avut toate circumstanțele pentru a aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, dar și a putut să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie.

Cererea lui Sarmaniuc Mihail precum că este de acord ca pe art. 266 Cod penal să fie aplicată Legea amnistiei din decembrie 2021 nu a fost soluționată, prin ce a fost încălcat art.6 CEDO, ori, în această latură instanța de apel nici nu s-a expus prin soluție motivată.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.*

Colegiul penal lecturând recursul ordinar a constatat că se invocă ca temeiuri de

casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) și 11) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când există o cauză de înlăturare a răspunderii penale sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege*, însă instanța de recurs consideră că, prevederile la care se referă autoarea recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi ca temeiuri de implicare a instanței în sensul casării deciziei instanței de apel.

Referitor la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, recurenții nu au concretizat care din temeiurile pct. 6) le-a pus la baza cererii de recurs și prin ce se confirmă aceste temeiuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate de legislator este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu-și găsesc confirmare la examinarea cauzei în ordine de recurs ordinar.

Așadar, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și conform materialelor din dosar, ajungând la concluzia corectă că sentința atacată în partea recunoașterii vinovăției și condamnării lui Sarmaniuc Mihail în baza art. 264 alin. (3) și 266 Cod penal, este legală și întemeiată, iar la stabilirea pedepsei instanța de fond a dat o apreciere justă probelor administrate și corect a ajuns la concluzia respectivă, decizia instanței de apel fiind în corespunderea tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată, totodată oferind răspuns la toate argumentele invocate de apelanți, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată.

Pe de altă parte, privitor la art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, Colegiul penal nu se va expune, or, recurenta nu s-a expus pe capătul dat, indicând doar temeiul articolului, fără o motivare corespunzătoare.

În altă ordine de idei, referitor la faptul că instanța de apel nu s-a expus asupra cererii de amnistie, Colegiul penal menționează că conform procesului-verbal din 22.02.2022 **a fost anexată** doar cererea de aplicare a amnistiei, aprecierea ei nu a fost dată și nici nu a fost obiectată de către avocată (vol. I, f.d. 192-193). Mai mult ca atât, obiectul de drept al apelului a constituit greșita individualizare a pedepsei inculpatului, or, numai în aceasta parte apărarea a contestat-o inițial. Această concluzie rezultă inclusiv din audierile asupra apelurilor depuse și dezbaterilor judiciare din cadrul instanței de apel. Neexpunerea instanței de apel asupra cererii nu limitează sau îngreădește inculpatul de a depune o ulterioară cerere conform procedurii legale de solicitare a aplicării amnistiei.

Cu toate acestea, în urma cercetării materialelor cauzei, Colegiul penal constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de

drept care au dus, la caz, la respingerea apelurilor declarate de procuror și avocați ca nefondate.

Colegiul penal reține că instanța de apel judecând cauza și verificând probele cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția lui Sarmaniu Mihail în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) și 266 Cod penal.

Analizând contextul recursului ordinar în paralel cu cererea de apel s-a constată că recurenta invocă aceleași chestiuni de drept și critică neaplicarea față de inculpată a prevederilor art. 79 și 90 Cod penal.

În acest context, Colegiul penal menționează că prin art. 79 Cod penal se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului. Așadar, Colegiul penal a considerat neîntemeiată solicitarea dată, or din materialele cauzei nu rezultă existența cărorva circumstanțe excepționale în privința inculpatului care ar determina instanța să-i aplice acestuia o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege, sau să nu-i aplice pedeapsa complementară- obligatorie sub formă de anulare a dreptului de a conduce mijloacele de transport. Atunci când legea în termeni exhaustivi prevede că aplicarea pedepsei complementare este obligatorie, iar instanțele operând cu termenii legali î-i stabilesc inculpatului această pedeapsă în interiorul acestora, Colegiul penal nu vede necesitatea de a admite poziția recurente în excluderea pedepsei complementare obligatorii.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 84, 90 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective se relevă următoarele.

Așadar, în cuprinsul deciziei atacate au fost expuse deja raționamentele care au stat la baza respingerii solicitării părții apărării de a-i reduce pedeapsa cu închisoare lui Sarmaniu Mihail și a-i exclude pedeapsa complementară. Iar o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde prevederilor legale, iar pedeapsa aplicată este echitabilă raportat la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care îl va descuraja pe viitor de a comite alte fapte infracționale de același gen.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CEDO, nu poate servi temei pentru

reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de avocata Procopciuc Angela în comun cu inculpatul sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Procopciuc Angela în comun cu inculpatul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 iulie 2022, în cauza penală privindu-l pe SARMANIUC Mihail XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 10 februarie 2023.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN